

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Marcely Rouskové a JUDr. Hany Pipkové v právní věci žalobců: **a) M. S.-R.-R., b) I. Sch., c) H. S.-R.**, všichni bytem xxx, pošta xxx, všichni zast. Mgr. Alenou Kinclovou, advokátkou, AK se sídlem Praha 1, Spálená 92/21, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 9.10.2006 č.j. VS-160/RK/3-2006,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se podanou žalobou domáhali zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí ministra vnitra, kterým byl zamítnut jejich rozklad podaný proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, oddělení státního občanství a matrik ze dne 10.4.2006, č.j. VS-953/51/2-1998, jímž nebylo vyhověno žádosti H. S. R., nar. xxx xxx, zemř. xxx xxx, o zjištění zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské (dále též „ústavní dekret“). Současně se žalobci domáhali i zrušení tohoto prvoinstančního rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, oddělení státního občanství a matrik ze dne 10.4.2006, č.j. VS-953/51/2-1998.

Žalobci v žalobě především uplatnili následující námitky:

- 1) Ministerstvo vnitra, resp. ministr vnitra, se ve svém rozhodnutí zásadním způsobem odchýlil od závěrů obsažených v nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 98/04 ze dne 29.6.2005, tento nálezn, resp. jeho závěry, absolutně nerespektuje a nepřipustným způsobem tento nálezn obchází.
- 2) Ministr vnitra se dopustil omylu již na straně 2 napadeného rozhodnutí, kde se uvádí, že dne 2.8.1945 bylo H. S. vydáno dle ústavního dekretu č. 33/1945 Sb. prozatímní osvědčení typu B a jest ho až do vyřízení žádosti třeba považovati za čs. státního občana. Podle žalobců toto předběžné rozhodnutí bylo vydáno 18 dnů po smrti jmenovaného a o dokončení řízení o této žádosti ze dne 5.10.1945 jeho potomci nepožádali.
- 3) Ministr vnitra na str. 2 uvedl, že Pozemkový úřad Blansko, u kterého uplatnili potomci H. S. restituční nárok na vydání nemovitého majetku podle zákona č. 229/1991 Sb., se dne 3.10.2001 obrátil na bývalý Okresní úřad Blansko se žádostí o zjištění státního občanství jmenovaného. Ministr vnitra však neuvedl, že na Okresní úřad v Blansku se Pozemkový úřad obrátil již dříve – viz dopis Okresního úřadu Blansko ze dne 18.5.1998, ze kterého jednoznačně vyplynulo, že vydané prozatímní osvědčení typu B je dostačující podklad pro aplikaci restitučních zákonů.
- 4) Ministr vnitra se mylně odvolává na nálezn Ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 114/96, který údajně „podchycuje skutkově shodný případ s případem H. S.“
- 5) Velkou část spisového materiálu mající za následek změnu důkazní situace zabírají podle žalobců dokumenty týkající se rozhodování podle dekretu č. 33/1945 Sb. ONV v Boskovicích v případě jiných osob, které podaly žádost stejně jako to učinil H. S.. Žalobci odmítají tyto ostatní případy rozhodování ONV v Boskovicích jako důkaz svědčící v neprospěch H. S..
- 6) K důkazům, které žalobci předložili a které vedou podle žalobců k jednoznačnému závěru, že jmenovaný (H. S. R.) splňoval předpoklady v § 2 odst. 1 ústavního dekretu č. 33/1945 Sb., však nebylo přihlédnuto.
- 7) Žalobci poukázali na rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 19.7.2001 ve věci obdobné případu H. S., kterým bylo zachováno státní občanství podle § 2 ústavního dekretu č. 33/1945 Sb. B. M. Splnění předpokladů § 2 spatřovalo Ministerstvo vnitra jen ve tvrzení samotného žadatele, že umožňoval ve svých lesích činnost ruských partyzánů, a svědectví třetí osoby, že poskytl jeho odbojové skupině zbraně a střelivo.
- 8) Žalobci rovněž poukázali na skutečnost, že nebyl dosud předložen žádný doklad, který by obsahoval přihlášku ke členství v německých organizacích napojených na NSDAP iniciovanou H. S..

Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný odkázal po věcné a právní stránce ve věci zachování československého státního občanství H. S. R. podle ústavního dekretu na obsáhlé odůvodnění rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 10.4.2006 a obsáhlé odůvodnění rozhodnutí ministra vnitra ze dne 9.10.2006 a dále pak se obsáhle vyjádřil k jednotlivým bodům žaloby obsaženým ve shrnutí věcné a právní argumentace žalobců ze dne 29.3.2007. Žalovaný v závěru svého obsáhlého vyjádření rovněž uvedl, že jak Ministerstvo vnitra, tak ministr vnitra postupovali v průběhu správního řízení v uvedené věci v souladu s jednotlivými ustanoveními zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České

republiky, ve znění pozdějších předpisů, i právních předpisů platných v době, kdy měl H. S.-R. nabýt, resp. pozbyt československé státní občanství. Žalovaný svým postupem neporušil žádná práva žalobců vyplývající z Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod a Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, a to z důvodu, že jeho povinností je zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady k vydání rozhodnutí, což je i v zájmu žalobců. Žalovaný procesně nepochybil a podklady pro rozhodnutí ve věci byly opatřeny zákonným způsobem. Žalovaný shrnul, že v případě žalobců se jedná o případ, kdy potomci H. S.-R. uplatnili nárok na vydání nemovitého majetku, přičemž jednou z podmínek pro kladné vyřízení této restituční záležitosti je skutečnost, že původní vlastník musel mít v rozhodné době československé státní občanství. Z tohoto důvodu se vede správní řízení o žádosti jmenovaného o zjištění zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu, kterou podal v roce 1945, a které nebylo po jeho smrti v roce 1946 dokončeno. K dokončení těchto typů řízení zavázal Ministerstvo vnitra Ústavní soud České republiky svým nálesem ze dne 25.9.1997, čj. IV ÚS 114/96. V tomto řízení se pouze zpětně zjišťuje již existující státoobčanský stav, tj. zda byly splněny podmínky pro zachování československého státního občanství podle ústavního dekretu a zda k pozbytí československého státního občanství podle ústavního dekretu došlo či nikoliv. Žalovaný poukázal na skutečnost, že Ústavní soud České republiky ve svých nálezech, např. v nálezu publikovaném ve Sbírce zákonů pod č. 55/1995, uvedl, že dekryty prezidenta republiky, které byly vydávány v zahraničí a následně v Československé republice, a to až do ustavující schůze Prozatímního národního shromáždění (tj. do 28.10.1945), které provedlo ústavním zákonem č. 57/1946 Sb. jejich ratihabici, představují uzavřený okruh otázek úzce souvisejících s válečnými událostmi a hospodářskou obnovou země. Normativní akty z této doby tak splnily svůj účel ve zmíněné bezprostředně poválečné době a z hlediska současnosti jsou bez aktuálního významu a postrádají již nadále konstitutivní charakter. Tyto normativní akty již nezakládají nové právní vztahy, lze je považovat za vyhaslé a nelze zkoumat jejich rozpor s ústavními zákony či mezinárodními smlouvami. Právě v tomto smyslu byl aplikován ústavní dekret na případ H. S.-R., protože v současné době již podle ústavního dekretu nikdo nemůže nabýt ani pozbyt československé státní občanství a ústavní dekret je pouze jedním z předpisů, podle kterých se pouze zpětně posuzuje, zda v minulosti u konkrétní fyzické osoby došlo k nabytí nebo pozbytí československého státního občanství, jak to vyplývá z § 1 odst. 2 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí Ministerstva vnitra a ministra vnitra jsou tak v souladu s tezí, že ústavní dekret je vyhaslý a představuje "mrtvé právo", protože se jedná o čistě deklaratorní rozhodnutí, která nezakládají žádné nové právní vztahy. Žalovaný trvá na tom, že ve věci žádosti H. S.-R. o zjištění zachování československého státního občanství ve svém rozhodnutí nepřekročil meze správního uvážení, nerozhodoval na základě libovůle, ani neporušil procesní předpisy a nejsou tak dány důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného napadeného správní žalobou. Žalovaný dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a odpovídalo okolnostem daného případu zjištěným řádným procesním způsobem. Žalovaný zároveň dbal, aby nevznikl neodůvodněný rozdíl při rozhodování obdobných případů a jeho rozhodnutí tak bylo předvídatelné. Rozhodnutí, které bylo ve věci přijato, je v souladu se zásadou přiměřenosti, neboť jednoznačně odpovídá skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Navrhl žalobu zamítnout.

Při ústním jednání konaném dne 19.6.2008 setrvali účastníci na svých stanoviscích. Zástupkyně žalobců odkázala na obsah podané žaloby a dodatků k ní, jakož i na repliku k vyjádření žalovaného a ve věci shrnula, že za podstatné považuje především závěry Ústavního soudu uvedené v nálezu I. ÚS 98/04, na něž odkazuje. Žalobci napadají rozhodnutí z důvodu nezákonnosti a nicotnosti, přičemž poukazují zejména na skutečnost, že správní

orgán pokračoval v dekretálním řízení zahájeném dne 5.10.1945, ačkoliv nálezem Ústavního soudu bylo jednoznačně sděleno, že takový postup není legitimní. Z nálezů je zřejmé, že v dosavadním správním řízení bylo shromážděno dostatečné množství podkladů pro rozhodnutí a nebyl důvod k doplňování důkazních prostředků. Ve věci bylo učiněno nesporným, že H. S. – R. byl po celou dobu okupace vážně nemocen a nemohl se tedy aktivně účastnit odbojové činnosti. Nicméně je zřejmé, že se otevřeně přihlásil za Čecha podáním přihlášky do Národního souručenství, což byla v době tzv. protektorátu Čechy a Morava jediná povolená politická organizace. Poukazuje na to, že úvahy Ministerstva vnitra o tom, zda předchůdce žalobců trpěl pod nacistickým dozorem či nikoliv a v jaké míře, to žalobci rozporovali a doložili to podklady, které jsou založeny ve správním spise. Rovněž pak poukázala na svědectví osob, které H. S. – R. znaly, a na expertízu JUDr. K. K zálezitosti tvrzeného členství předchůdce žalobců v nacistických organizacích poukazuje na to, že ve všech případech se jednalo o tzv. registrační členství. Sám H. S. v žádosti z 5.10.1945 uvádí, že přihlášky do těchto organizací nepodepsal a též vysvětlil, proč se přihlásil k německému říšskému občanství. Ohledně argumentace žalovaného judikaturou bývalého Nejvyššího správního soudu poukazuje na to, že ta se vesměs v záležitosti odbojové činnosti týká osob, jež požívaly dobrého zdraví na rozdíl od předchůdce žalobců, který byl, jak je uvedeno, vážně nemocen. Právní zástupkyně žalobců dále uvedla, že pokud ministr vnitra opírá své závěry o svědectví osob jako nově opatřené důkazy, pak žalobci poukazují na to, že jde o svědectví toliko zprostředkovaná. K zálezitosti vnucené správy na majetek H. S. – R. poukazuje na to, že tato vnucená správa byla zapsána v zemských deskách a v pozemkových knihách. Je tedy jednoznačně doložena a zjevně zamezovala jakékoliv dispozici předchůdce žalobců s jeho majetkem. Relevantní úkony za H. S. činila třetí osoba. Pokud jde o argumentaci žalovaného poukazem na rozhodnutí ve věci M., poukazuje na skutečnost, že ten na rozdíl od předchůdce žalobců měl jiné osobní možnosti též s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Je-li argumentováno tím, že v roce 1919 H. S. opustil vojsko při akci proti vpádu maďarských vojsk, stalo se tak pro zranění, které utrpěl. K prokázání správnosti svých tvrzení upozorňuje ještě na dodatečně doplněné svědectví paní M. Š. Má tedy za to, že správní orgán musel být ve svém rozhodování vázán právními názory Ústavního soudu. Podle právní zástupkyně žalobců tak nečinil a z těchto důvodů proto navrhuje, aby soud zrušil jak žalobou napadené rozhodnutí ministra vnitra ze dne 9.10.2006, tak jemu předcházející rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 10.4.2006 a aby věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a aby přiznal žalobcům právo na náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů.

Pověřený zástupce žalovaného odkázal na vyjádření k žalobě a doplnil, že podle jeho názoru rozhodnutí správních orgánů obou stupňů nejsou ani nezákonná ani nicotná. Ústavní soud v citovaném nálezě nevyklučuje pokračování správního řízení, váže jej ovšem na otázku, zda předběžné osvědčení typu B bylo vydáno. K tomu poukazuje zástupce žalovaného na skutečnost, že dalším šetření ve věci byly zjištěny pochybnosti o tom, zda bylo předběžné osvědčení typu B skutečně vydáno a tudíž byly splněny zákonné podmínky pro další řízení. K otázce členství H. S. v Národním souručenství jako projevu jeho češství poukazuje na skutečnost, že H. S. naopak sám vyplnil dotazník ke zjištění německé příslušnosti a na základě toho mu bylo uděleno říšské státní občanství. Trvá tedy na závěru, že H. S. – R. nesplnil podmínku vyplývající z ust. § 2 odst. 1 ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. tedy jednak, že zůstal věren Československé republice a že se činně zúčastnil boje za její osvobození, nebo trpěl pod nacistickým nebo fašistickým terorem. Ze všech uvedených důvodů navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zák.č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud zjistil následující ve věci podstatné skutečnosti:

Dne 5.10.1945, podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské, podal H. S. – R. žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti, podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu, in eventum žádost o zjištění, zda se mu zachovává československé státní občanství podle § 2 odst. 1 ústavního dekretu a o vydání prozatímního osvědčení o zachování československého státního občanství ve smyslu § 2 odst. 2 ústavního dekretu. Tyto alternativní žádosti doložil prohlášeními československých občanů, prokazujícími jeho chování během I. a II. Československé republiky a v průběhu nacistické okupace.

Dne xxx H. S. – R. zemřel. Okresní národní výbor v Boskovicích vydal dne 20. 3. 1946 prozatímní osvědčení typu B, podle § 2 ústavního dekretu. Podle tohoto osvědčení H. S. – R. "podal dne 5.10.1945 řádně odůvodněnou žádost o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu prezidenta republiky ze dne 2.8.1945, č. 33 Sb. a jest ho, až do vyřízení této žádosti, považovati za československého státního občana". Osvědčení platilo i pro jeho děti. Konečné rozhodnutí o žádosti H. S. – R. o zachování československého státního občanství nebylo po jeho smrti nikdy vydáno.

Alternativně podaná žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti, podle § 1 odst. 4 dekretu, byla zamítnuta výměrem ONV v Boskovicích ze dne 23.3.1946. Dědici H. S. – R. podali dne 6.4.1946 proti tomuto výměru odvolání. Řízení o odvolání ovšem nikdy neproběhlo, neboť pozůstalá manželka H. S. – R. dne 18.8.1952 prohlásila, že na projednání odvolání netrvá.

Okresní úřad v Blansku zahájil dne 3.10.2001, na základě žádosti Okresního pozemkového úřadu v Blansku, řízení ve věci zjištění státního občanství a vydání osvědčení o státním občanství H. S. – R. . Usnesením Okresního úřadu v Blansku, ze dne 1.11.2001, čj. RVV/1336/2001/Gr. bylo shora uvedené řízení přerušeno podle § 29 odst. 1 správního řádu s odůvodněním, že tento správní orgán není oprávněn pokračovat v řízení podle ústavního dekretu č. 33/1945 Sb. Musí totiž být nejprve zodpovězena předběžná otázka Ministerstvem vnitra, které je podle právního názoru správního orgánu oprávněno a současně i povinno, podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 114/96, pokračovat v dekretálním řízení, započatém v roce 1945.

Sdělením Ministerstva vnitra ze dne 15.11.2001 bylo všem účastníkům tohoto správního řízení oznámeno, že na základě podnětu Okresního úřadu v Blansku Ministerstvo vnitra pokračuje v řízení o žádosti o zjištění zachování československého státního občanství H. S. – R..

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR ze dne 17.1.2002, čj. VS-953/51/2-1998, žádosti H. S. o zachování československého státního občanství, podle § 2 odst. 2 dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., nebylo vyhověno. Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci rozklad, o kterém bylo rozhodnuto rozhodnutím ministra vnitra ze dne 11.6.2002, čj. VS-150/RK/3-2002, tak, že rozklad žalobců byl zamítnut a shora označené rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR potvrzeno.

Rozhodnutí ministra vnitra napadli žalobci správní žalobou, o jejímž zamítnutí rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27.11.2003, čj. 6 A 90/2002 - 82 podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Ústavní stížností žalobci navrhli zrušení rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2003, čj. 6 A 90/2002 - 82, a rozhodnutí ministra vnitra ČR ze dne 11. 6. 2002, čj. VS-150/RK/3-2002, pro rozpor s čl. 1, čl. 3, čl. 10, čl. 10a a čl. 12 odst. 1 a 2 Ústavy ČR, čl. 1, čl. 2, čl. 3 odst. 1, 2, 3, čl. 4 odst. 3, čl. 24 a čl. 36 Listiny, jakož i dalších článků Evropské úmluvy na ochranu lidských práv.

Ústavní soud svým nálezením I. ÚS 98/04 zrušil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.11.2003, čj. 6 A 90/2002 - 82, rozhodnutí ministra vnitra ČR ze dne 11.6.2002, čj. VS-150/RK/3-2002, a rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 17. 1. 2002, čj. VS-935/51/2-1998, jimiž byla podle názoru Ústavního soudu porušena základní práva a svobody stěžovatelů (žalobců) plynoucí z čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky a čl. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. V odůvodnění pak Ústavní soud vylíčil skutkový stav, zabýval se základními argumenty obsaženými v ústavní stížnosti, vyjádřením Nejvyššího správního soudu a stěžovatelů (žalobců). Ústavní soud v uvedeném nálezu především konstatoval, že Ministerstvo vnitra zcela přehodnotilo právní závěry Okresního národního výboru Boskovice z roku 1946 (vyjádřené vydáním prozatímního osvědčení o československém státním občanství vzoru B jmenovanému podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu), přičemž ONV Boskovice v roce 1946 byl na rozdíl od Ministerstva vnitra v roce 2002 orgánem způsobilým bezprostředního poznání a hodnocení skutečností podle § 2 odst. 1 ústavního dekretu, a k tomuto přehodnocení došlo ve zjevném rozporu s obsahem správního spisu, protože se Ministerstvo vnitra nijak nevypořádalo s důkazy obsaženými ve spise, ze kterých mohly příslušné orgány v roce 1946 dovodit, že jmenovaný se činně účastnil boje za osvobození Československa a že trpěl pod nacistickým či fašistickým terorem (např. výpověď učitelky M. V., L. J. o podpoře rodin osob z politických důvodů vězněných nacisty, poskytnutí úkrytu MUDr. A. K. v době, kdy mu hrozilo zatčení gestapem, výpověď JUDr. M. Ž. o poskytnutí pozemků pro cvičení ve střelbě pro odbočku československého důstojnictva, svědectví řady osob o nátlaku na jmenovaného, aby přestoupil k německé národnosti a o jeho pročeských a protifašistických postojích).

Ústavní soud dále uvedl, že uvedeným postupem byl pominut i princip ochrany práv nabytých v dobré víře a princip ochrany oprávněných očekávání, protože tu 56 let existoval stav, kdy se na H. S.-R. hledělo jako na československého státního občana.

Ústavní soud zjistil ze správního spisu relevantní skutečnosti, s nimiž se rozhodnutí Ministerstva vnitra ani obě rozhodnutí, napadená ústavní stížností, nijak nevypořádala (toliko obecně se o nich v rozhodnutí Ministerstva vnitra hovoří jako o "svědectví 10 osob ze dne 21. 8.1945, týkající se chování jmenovaného během okupace"). I účast H. S.-R. v bojích proti maďarské intervenci na Slovensku v roce 1919 je podle Ústavního soudu nutno vzít v potaz, protože bylo nutno, podle instrukcí Ministerstva vnitra z listopadu 1945, přihlédnout "k celkovému smýšlení a chování žadatelovu po celý jeho život".

Ústavní soud rovněž uvedl, že rozhodnutím čj. VS-312/51/2-99, ze dne 19. 7. 2001, dospělo Ministerstvo vnitra, ve skutkově obdobné věci, k diametrálně jinému výsledku než k

jakému dospělo ve věci, která je předmětem ústavní stížnosti. Odlišným rozhodováním ve skutkově podobných věcech tedy Ministerstvo vnitra založilo nerovnost v základním právu na soudní či jinou ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

V neposlední řadě Ústavní soud vyslovil, že správní orgán ve věci stěžovatelů (žalobců) naopak, po 56 letech, vydal rozhodnutí zcela opačné, z důvodů, které by neobstály samy o sobě, i kdyby byl pominut princip ochrany oprávněných očekávání.

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 10.4.2006, č.j. : VS-953/51/2-1998 nebylo vyhověno žádosti H. S.-R., nar. xxx xxx, zemř. xxx xxx, o zjištění zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské. V odůvodnění svého rozhodnutí správní orgán I. stupně mimo jiné uvedl, že H. S.-R. podal podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu dne 5. 10. 1945 včasnou žádost o zachování československého státního občanství; řízení o této žádosti však nebylo dosud dokončeno. Podnět k řešení této otázky obdrželo Ministerstvo vnitra jako orgán příslušný k řízení ve věci dne 14. 11. 2001. Dále se prvostupňový správní orgán zabývá rekapitulací celého řízení s tím, že po zrušení rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.11.2003, č.j. 6 A 90/2002-82, rozhodnutí ministra vnitra ze dne 11.6.2002, č.j. VS-150/RK/3-2002 a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 17.1.2002, č.j. VS-935/51/2-1998 nálezem Ústavního soudu sp.zn. I. ÚS 98/04 ze dne 29.6.2005 byl doplněn spisový materiál o nové dokumenty a důkazy. Spisový materiál tak byl doplněn o kompletní spisovou dokumentaci k uvedenému případu uloženou v archivu Krajského úřadu Jihomoravského kraje, která obsahuje originály dokumentů týkající se řízení o žádosti jmenovaného o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu. Další materiály zaslal Ministerstvu vnitra Národní archiv a dále město Blansko, které je vlastníkem některých nemovitostí, o jejichž vydání podle restitučních předpisů potomci jmenovaného žádají. V případě těchto materiálů se jedná mimo jiné i o nové důkazy týkající se plnění podmínek pro zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu. V neposlední řadě byl spisový materiál doplněn o kopie dokumentů uložených v Moravském zemském archivu v Brně a ve Státním okresním archivu Blansko. V těchto případech se jedná i o dokumenty z jiných spisů bývalého Okresního národního výboru v Boskovicích týkajících se žádostí o zachování československého státního občanství. Tento spisový materiál si Ministerstvo vnitra vyžádalo z důvodu, aby bylo možné porovnat, jakým způsobem postupoval ONV v Boskovicích v roce 1946 při vyřizování jiných žádostí o zachování československého státního občanství a vydávání osvědčení vzoru B podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu, protože vydání tohoto dokladu jmenovanému, resp. jeho pravost, byla v průběhu správního řízení, a to již před vydáním citovaného nálezu Ústavního soudu, zpochybněna a doložena ve spisovém materiálu obsaženými dokumenty.

Ze spisů ONV v Boskovicích týkajících se vyřizování žádostí o zachování československého státního občanství a vydávání osvědčení vzoru B podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu v roce 1946 (vyjmenováno 8 žádostí) bylo prvostupňovým správním orgánem zjištěno, že ani v jednom z případů, kdy ONV v Boskovicích vydal osvědčení vzoru B podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu, nebyl ustanoven protifašistický výbor a vyžádán jeho posudek, ačkoli v odst. 8 oběžníku Ministerstva vnitra č. A-4600-16/8-45-Ref. A. ze dne 24. 8.1945 (dále jen "Oběžník") vydaného k provedení ústavního dekretu, je výslovně uvedeno, že okresní národní výbor si před rozhodnutím o vydání osvědčení vzoru B podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu vyžádá posudek tří až pětičlenného protifašistického výboru složeného z osvědčených a státně spolehlivých osob německé národnosti. O jednání tohoto protifašistického výboru se sepíše a ode všech členů podepíše řádný zápis. Okresní národní výbor (prověřovací komise) je povinen vyžádat si ve sporných případech pokyn nadřízeného zemského národního výboru, který je pro něj závazný. Dále bylo zjištěno, že osvědčení vzoru B vydával ONV Boskovicích běžně i v případech osob, které zjevně nesplňovaly podmínky pro zachování československého státního občanství spočívající v činné účasti v boji za

osvobození Československa nebo v trpění pod nacistickým či fašistickým terorem. ONV v Boskovicích tak vydání osvědčení vzoru B v některých případech odůvodnil následovně:

"Žadatel nebyl přívržencem nacistického režimu, nebyl také příslušníkem strany NSDAP. Manželka jest rodilá Češka. Dcera M. česky vychovaná", nebo "Žadatelka byla antinacistického smýšlení jak vyplývá z celkového jednání a chování za okupace. Nebyla v žádné nacistické organizaci, nenesla proto také žádný odznak a nezdravila po německém nacistickém způsobu. K zájmům národa českého byla vždy loyální. Pro svůj antinacistický postoj měla prokazatelně nepříjemnosti". Odůvodnění vydání osvědčení vzoru B, která zjevně nerespektovala podmínky stanovené ústavním dekretem pro vydání uvedeného druhu osvědčení, byla v ostatních citovaných případech obdobná. Zemský národní výbor v Brně proto v uvedených případech vracel ONV v Boskovicích spis zpět s tím, aby věc znovu přezkoumal, protože žadatelé nesplňují podmínky stanovené v § 2 ústavního dekretu. ONV v Boskovicích následně zpravidla své stanovisko změnil a vydané osvědčení vzoru B žadateli odebral.

Správní orgán I. stupně má za to, že z uvedeného je zřejmé, že v případě osob, kterým ONV v Boskovicích vydával prozatímní osvědčení o československém státním občanství vzoru B podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu, nebyl zjištěn objektivně stav věci (mimo jiné i v důsledku toho, že nebyl dodržen procesní postup předepsaný Oběžníkem pro jejich vydávání - absence protifašistického výboru a jeho posudku, který byl jedním z předpokladů pro objektivní zjištění skutečného stavu věci) a ONV v Boskovicích tak v rozporu s § 2 ústavního dekretu vydával tyto doklady často i osobám, které nedoložily skutečnosti vyžadované ústavním dekretem pro zachování československého státního občanství, přičemž náprava (odebrání osvědčení) byla zjednána až na základě podnětu nadřízeného orgánu, tj. ZNV v Brně. Ačkoli ONV v Boskovicích byl v roce 1946 orgánem způsobilým bezprostředního poznání a hodnocení skutečností podle § 2 odst. 1 ústavního dekretu, z výše uvedeného je zřejmé, že při aplikaci uvedeného právního předpisu často chyboval a postupoval v rozporu s ním. Správní orgán I. stupně rovněž uvedl, že existují důvodné pochybnosti o autenticitě uvedených dokladů, resp. pochybnosti o tom, zda osvědčení vzoru B bylo jmenovanému skutečně vydáno a jeho originál soudu předložen k ověření. Především pak mimo jiné upozornil na odchylku, kdy na jednom z opisů je u razítka uveden údaj "Okresní národní výbor v Boskovicích" a na druhém z opisů údaj "Úřad okresního národního výboru v Boskovicích". Podle správního orgánu I. stupně se jedná o velice závažný rozdíl, který dle jeho názoru nelze vysvětlit pouze písarskou chybou. Rovněž bylo uvedeno, že ONV v Boskovicích vydal dne 27.7.1945 vyhlášku o konfiskaci majetku H. S.-R. podle dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. Proti této vyhlášce podal H. S.-R. námitky, které ONV v Boskovicích výměrem ze dne 12.12.1945 zamítl, přičemž v odůvodnění uvedl, že se na něho nevztahuje ani výjimka z konfiskace, protože stěžovatel, tj. H. S.-R., se aktivně neúčastnil boje za zachování celistvosti a osvobození Československa. Pochybnosti proto vzbuzuje skutečnost, že necelé tři měsíce poté (20.3.1946), měl ONV v Boskovicích vydat jmenovanému prozatímní osvědčení o československém státním občanství podle § 2 ústavního dekretu, přičemž jednou z podmínek pro takový postup byla právě činná účast žadatele v boji za osvobození Československa. Správní orgán I. stupně upozornil na skutečnost, že tentýž orgán došel v případě H. S.-R. v krátkém časovém úseku ke zcela rozdílným závěrům ohledně aktivního boje za osvobození Československa. Dále se pak správní orgán I. stupně zabýval osvětlením toho, jaké povahy vlastně bylo prozatímní osvědčení o československém státním občanství (vzor B) vydané podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu a došel k závěru, že účelem osvědčení vydaného podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu nebylo primárně řešení otázky státního občanství žadatele, nýbrž pouze dočasná úprava poměrů, která měla zamezit tvrdosti ústavního dekretu až do vyřízení otázky státního občanství konečným způsobem. Rovněž uvedl, že kromě toho orgán, který tento druh osvědčení vydával, neměl kompetenci o zachování československého státního občanství

rozhodnout a o otázce československého státního občanství také nerozhodoval. O této otázce rozhodovalo podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu výhradně Ministerstvo vnitra na návrh zemského národního výboru. Správní orgán I. stupně má pochybnosti o předložené ověřené kopii tohoto osvědčení a to v tom, zda se jedná o doklad autentický. Podle prvostupňového orgánu pak však předmětné osvědčení nelze považovat za doklad, na základě kterého lze vydávat jiná rozhodnutí, a proto tento orgán dospěl k závěru, že je nezbytné, aby řízení o žádosti H. S.-R. o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu bylo jím dokončeno a vydáno ve věci nové meritorní rozhodnutí, kterým by byla vyřešena otázka státního občanství H. S.-R. definitivním způsobem a zároveň by došlo k odstranění pochybností. Uvedené skutečnosti vyhodnotilo Ministerstvo vnitra za natolik závažné a odůvodňující nové rozhodnutí ve věci, že k jeho vydání přikročilo, a to při vědomí, že dnes je již velice obtížné (nikoli však nemožné) hodnotit skutečnosti nastalé během druhé světové války a krátce po ní a dohledávat o nich skutkové podklady. Správní orgán I. stupně zastává názor, že i v případě, že osvědčení vzoru B bylo H. S.-R. skutečně vydáno, nemohl být H. S.-R. ani jeho dědicové v dobré víře, že je československým státním občanem a oprávněně očekávat, že mu bude československé státní občanství zachováno. Správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí rovněž odmítl skutečnost, že o dosud nevyřízené žádosti o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu lze v současné době rozhodovat jen tehdy, pokud ve věci nebylo vydáno prozatímní osvědčení o čs. státním občanství podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu nebo pokud o tom neexistují podklady, a to z důvodu, že takové prozatímní osvědčení bylo pouhým prozatímním aktem, jehož účelem nebylo řešení otázky státního občanství a vydával jej orgán, který nebyl příslušný o zachování československého státního občanství rozhodovat. V prvoinstančním rozhodnutí se pak správní orgán vypořádal i s otázkou zda je příslušným orgánem pro vydání meritorního rozhodnutí v uvedené věci a došel k závěru, že tomu tak jest. Na základě toho pak správní orgán I. stupně postupoval při posuzování daného případu podle ústavního dekretu, předpisů vydaných k jeho provedení a podle judikatury bývalého Nejvyššího správního soudu z let 1945 až 1948, který ve svých nálezech podal výklad některých klíčových pojmů obsažených v ustanovení § 2 ústavního dekretu.

Ze spisových materiálů pak správní orgán zjistil, že H. S.-R. měl československé státní občanství (např. osvědčení o československém státním občanství ze dne 28.5.1929, ve kterém je uvedeno, že jmenovaný je československým státním občanem na základě § 1 odst. 1 ústavního zákona č. 236/1920 Sb.) a domovské právo v obci na území Československa, které mohli mít jen českoslovenští státní občané (domovský list obce Rájec nad Svitavou ze dne 2.2.1940, podle kterého má jmenovaný domovské právo v této obci od 2.6.1928). Dále je zřejmé, že H. S.-R. byl osobou německé národnosti, resp. že k tomuto závěru dospěly tehdejší orgány, a to Okresní národní výbor v Boskovicích, Zemský národní výbor v Brně a Ministerstvo vnitra ČSR. Uvedený závěr vyplývá především z výměru ONV v Boskovicích ze dne 23.3.1946, kterým byla zamítnuta žádost jmenovaného o vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4, kterou podal společně se žádostí o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu. ONV v Boskovicích v tomto výměru výslovně uvádí, že bylo zjištěno, že jmenovaný je Němec, resp. osoba německé národnosti. Dědici jmenovaného podali proti tomuto výměru odvolání. Řízení o odvolání však neproběhlo, neboť pozůstalá manželka žadatele prohlásila dne 18.8.1952, že netrvá na projednání odvolání, čímž bylo řízení o žádosti jmenovaného podané podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu pravomocně ukončeno. Stejný závěr o národnosti jmenovaného učinil ONV v Boskovicích ve výměru ze dne 12.12.1945, kterým odmítl námitky jmenovaného proti konfiskaci jeho majetku podle dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., dále tehdejší Ministerstvo vnitra v přípise ze dne 30.12.1945 a Zemský národní výbor v Brně v přípise ze dne 26.9.1947, kterým byl výše uvedený závěr ONV v Boskovicích o národnosti jmenovaného ze dne 12.12.1945 potvrzen. Údaje o německé národnosti

jmenovaného lze nalézt i v dalších dokladech obsažených ve spisu (např. hlášení Stanice sboru národní bezpečnosti v Rájci nad Svitavou ze dne 24.7.1945). Ministerstvo vnitra dospělo k závěru, že tyto jednoznačné a shodné závěry tehdejších orgánů o národnosti jmenovaného nelze zpochybňovat. Lze pouze konstatovat, že tyto závěry plně korespondují s objektivními znaky popsány v judikatuře bývalého Nejvyššího správního soudu (např. Boh. A 1952/24, Boh."A 3052/24) a v odst. 5 Oběžníku (mimo jiné úřední hlášení k určité národnosti při sčítání lidu v roce 1930, původ z rodičů určité národnosti, školní vzdělání, užívání jazyka v soukromém životě, členství ve spolcích, v nichž jsou sdruženy osoby určité národnosti), podle kterých měla být národnost fyzické osoby posuzována. Ve sčítacím archu sčítání lidu Československé republiky ze dne 1.12.1930 má jmenovaný zapsanu státní příslušnost československou, národnost německou. Jeho rodiče byli národnosti německé, jmenovaný měl německé vzdělání (chodil do německých škol) a v soukromém životě užíval mimo jiné německý jazyk. Tyto skutečnosti, o které uvedené orgány svůj závěr o národnosti jmenovaného opřely, nezpochybňoval ani sám H. S.-R. ve své žádosti o zachování československého státního občanství. Závěru o německé národnosti jmenovaného odpovídá i skutečnost, že vyplnil dotazník ke zjištění německé státní příslušnosti (Fragebogen), ve kterém se přihlásil k německému lidu, resp. národu (deutschen Volkstum), a že byl členem německých organizací úzce napojených na NSDAP.

Správní orgán I. stupně rovněž uvedl, že spisovým materiálem je doloženo, že H. S.-R. vyplnil a podepsal dne 29.9.1939 dotazník ke zjištění německé státní příslušnosti, na základě kterého mu vydal dne 30.8.1940 Oberlandrat v Brně průkaz německé státní příslušnosti. Ze spisového materiálu je pak rovněž zřejmé, že H. S.-R. se v době zvýšeného ohrožení republiky nepřihlásil v úředním hlášení za Čecha nebo Slováka ve smyslu § 1 odst. 3 ústavního dekretu, v důsledku čehož by se ústavní dekret na jeho státoobčanské postavení nevztahoval. Podle odst. 5 Oběžníku se výhody podle § 1 odst. 3 ústavního dekretu mohou dovolávat jen ti Němci a Maďaři, kteří se konstantně v době zvýšeného ohrožení republiky, tudíž i za okupace a za války, přihlašovali za Čechy nebo Slováky. Pouze na základě skutečnosti, že H. S.-R. byl na vlastní žádost přijat dne 8.5.1939 do Národního souručenství, což je doloženo ve spise, ustanovení § 1 odst. 3 ústavního dekretu podle správního orgánu I. stupně na jeho případ aplikovat nelze, protože H. S.-R. v zápětí vyplnil zmiňovaný dotazník ke zjištění německé státní příslušnosti. Nejednalo se tedy o konstantní hlášení za Čecha nebo Slováka v době zvýšeného ohrožení republiky. Podle správního orgánu I. stupně je nepochybné, že H. S.-R. jako československý státní občan německé národnosti nejpozději ke dni 30.8.1940 nabyl podle předpisů cizí okupační moci německou státní příslušnost (na základě dotazníku ke zjištění německé státní příslušnosti - Fragebogen, mu dne 30.8.1940 Oberlandrat v Brně vystavil průkaz německého státního příslušníka), čímž pozbyl podle § 1 odst. 1 ústavního dekretu československé státní občanství. Na jeho státoobčanské postavení se tedy ústavní dekret podle správního orgánu I. stupně vztahoval, přičemž spadal pod ustanovení § 1 tohoto právního předpisu, z čehož plyne, že v jeho případě je možné rozhodovat o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu. Podle správního orgánu I. stupně tuto skutečnost lze dovodit konečně i z toho, že H. S.-R. žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu, in eventum o zjištění zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu dne 5.10.1945 sám podal.

Dále se pak správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí zabýval jednotlivými podmínkami stanovenými v ust. § 2 odst. 1 ústavního dekretu a došel k závěru, že H. S.-R. podmínku zachování věrnosti Československé republice nesplňuje, a to z důvodu členství v nacistických organizacích (NSRKB, DAF a BDO), které byly součástí okupační moci a podílely se na výkonu okupace Československé republiky. Z ústavního dekretu i z citovaných předpisů vydaných k jeho provedení vyplývá, že osoby organizované v těchto

složkách nesplňují podmínky pro zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu a z hlášení MNV v Rájci nad Svitavou je zřejmé, že H. S.-R. byl považován za fašistu a kolaboranta, který byl v roce 1945 ponechán na svobodě pouze z důvodu svého nepříznivého zdravotního stavu. Jmenovaný dále poskytl své pozemky pro vojenská cvičení německých okupantů. V souvislosti s uvedenou podmínkou se správní orgán I. stupně pečlivě zabýval i důkazy, které H. S.-R. předložil na podporu svého tvrzení, že zůstal věrný Československé republice. Jde zejména o jeho vstup do Národního souručenství a o svědectví JUDr. M. Ž. o podpoře místní odbočky Svazu československého důstojnictva v Blansku. Ohledně podmínky neprovinění se proti českému nebo slovenskému národu došel správní orgán I. stupně k závěru, že tato je žadatelem (H. S.-R.) splněna, nicméně třetí podmínka činné účasti v bojích za osvobození Československé republiky splněna není, což správní orgán I. stupně opírá opět o spisový materiál např. výměr ONV v Boskovicích ze dne 12.12.1945, usnesení Zemského národního výboru v Brně ze dne 6.11.1945. Správní orgán I. stupně uvedl, že účast H. S.-R. na bojích za osvobození Československa v letech 1938 až 1945 není možné dovodit ani z dalších důkazů, které připojil ke své žádosti o zachování československého státního občanství a kterými se Ministerstvo vnitra pečlivě zabývalo (např. svědecká výpověď učitelky M. V. ze dne 3.12.1945 a svědectví L. J. ze dne 3.4.1946 o podpoře rodin, jejichž členové byli z politických důvodů vězněni, resp. internováni nacisty, poskytnutí úkrytu MUDr. A. K. v době, kdy mu hrozilo zatčení gestapem, výpověď JUDr. M. Ž. o poskytnutí pozemků pro cvičení ve střelbě pro odbočku československého důstojnictva, svědectví řady osob zaměstnaných na jeho statku, o tom, že jim vyměnil své nové šaty za jejich staré, které odvedl na sbírku pro německý červený kříž, svědectví kněze A. P. zatčeného dne 30.4.1945 gestapem a odsouzeného k smrti o tom, že byl na přímluvu jmenovaného propuštěn) a to z toho důvodu, že v žádném z těchto případů se nejednalo o pomoc osobě, která vykonávala odbojovou činnost nebo se jinak přímo snažila oslabit vojenskou moc Německé říše (jejích spojenců) či pomoci osobám, které s okupanty zápolily. Nebylo ani žádným odborným dokladem potvrzeno, že špatný zdravotní stav H. S.-R. zapříčinila nacistická perzekuce. Správní orgán I. stupně rovněž uvedl, že ve spisovém materiálu není ani žádný doklad o tom, že by se H. S.-R. stal v důsledku opatření okupantů a jejich nátlaku obětí fyzického násilí nebo že by byla vězněním omezena jeho osobní svoboda. Podle prvostupňového orgánu se H. S.-R. nacistická perzekuce nepochybně dotkla, nejednalo se však o trpění pod nacistickým či fašistickým terorem takové intenzity, aby jej bylo možné klást na roveň činné účasti v boji za osvobození Československa, jak je uvedeno v judikatuře bývalého Nejvyššího správního soudu, kterou správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí citoval. Správní orgán I. stupně v závěru odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že pro zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu, které znamenalo jeho nepřerušenu kontinuitu, byly stanoveny přísnější podmínky než pro jeho vrácení podle § 3 ústavního dekretu. O vrácení československého státního občanství podle § 3 ústavního dekretu rozhodoval příslušný orgán podle volné úvahy pouze s tím omezením, že žádosti o vrácení československého státního občanství nesměl vyhovět, jestliže žadatel porušil povinnosti československého státního občana. V tomto případě byly tedy na žadatele kladeny mnohem méně přísné požadavky, než v případě rozhodování o žádosti o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu. Tomu však odpovídala i skutečnost, že v případě vrácení československého státního občanství se jednalo o jeho opětovné nabytí poté, co jej žadatel podle ústavního dekretu již pozbyl, tj. o jeho přerušenu kontinuitu, zatímco v případě splnění přísných podmínek pro zachování československého státního občanství a kladného vyřízení žádosti podané podle § 2 ústavního dekretu, byla žadateli zachována kontinuita československého státního občanství, což pro něho bylo výhodnější. Z uvedeného podle správního orgánu I. stupně vyplývá, že posuzování otázky, zda žadatel splňuje podmínky pro zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu, benevolentním způsobem, není v žádném případě na místě, protože by

bylo v rozporu se shora popsaným a ústavním dekretem zakotveným rozlišením mezi podmínkami, které byly na jednotlivé skupiny osob v souvislosti s vyloučením pozbytí, opětovným nabytím a zachováním československého státního občanství, ústavním dekretem kladeny. Správní orgán I. stupně má za to, že postup, který použil při interpretaci a aplikaci § 2 odst. 1 ústavního dekretu, odpovídá i systematickému výkladu jednotlivých ustanovení ústavního dekretu. Správní orgán I. stupně konstatoval, že rozhodnutí o žádosti podle § 2 ústavního dekretu je aktem deklaratorním, jedná se tedy o rozhodnutí s účinky ex tunc. H. S.-R. tak pozbyl československé státní občanství podle § 1 odst. 1 ústavního dekretu dnem, kdy podle předpisů cizí okupační mocnosti nabytí německou státní příslušnost, tj. dnem 30.8.1940.

Proti tomuto prvostupňovému rozhodnutí podali žalobci rozklad ze dne 25.4.2006 včetně dodatku ze dne 22.5.2006, o kterém rozhodl ministr vnitra žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 9.10.2006 č.j. VS-160/RK/3-2006 tak, že rozklad zamítl a rozhodnutí prvoinstanční potvrdil. V odůvodnění pak zrekapituloval celý průběh správního řízení a ve svém podrobném odůvodnění mimo jiné uvedl, že v daném případě jsou podstatné jen tři otázky a to 1) zda o žádosti H. S.-R. ze dne 5. října 1945 bylo rozhodnuto, 2) pokud ne, zda existuje kompetentní správní úřad k takovému rozhodnutí a 3) v tom případě, zda původní žadatel, tj. H. S.-R., splnil podmínky pro zachování československého státního občanství. K první otázce ministr vnitra konstatoval, že o žádosti H. S.-R. dosud nebylo rozhodnuto. Ministr vnitra v odůvodnění svého rozhodnutí zdůraznil, že je si třeba uvědomit, že řízení o žádosti H. S.-R. je řízením, jehož výstupem má být konstatování, zda žadatel měl, či neměl v den svého úmrtí zachováno státní občanství československé, jde tedy o deklarování určitého stavu ke dni 2. března 1946, na kterém další běh událostí nemohl nic změnit. Sám zemřelý v dobré víře o svém občanském statusu pochopitelně být nemohl a nelze ani konstatovat, že by panoval jednoznačný názor osob, které se otázkou jeho občanství v době od jeho úmrtí zabývaly, že dotyčný byl v době své smrti československým státním občanem - důkazem toho je právě probíhající správní řízení. Orgánem kompetentním k dořešení otázky státního občanství H. S.-R. je podle ministra vnitra Ministerstvo vnitra. To pak pramení ze skutečností že podle § 12 odst. 1 písmo b) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je Ministerstvo vnitra ústředním správním úřadem (mimo jiné) pro státní občanství. Ministr vnitra přiznává, že Ministerstvo vnitra se mylilo, když se až do vydání nálezu Ústavního soudu IV. ÚS 114/1996 domnívalo, že není příslušné k dokončení dosud neskončených řízení podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu. Pokud jde o interpretaci odůvodnění nálezu Ústavního soudu I. ÚS 98/04 ze dne 29.6.2005 JUDr. N., ministr vnitra se s jeho argumenty neztotožňuje. Zdůraznil, že kompetentnost Ministerstva vnitra k dokončení řízení ve svém nálezu I. ÚS 98/04 ze dne 29.6.2005 Ústavní soud nezpochybnil. Vyjádřil pouze své pochyby nad tím, do jaké míry je Ministerstvo vnitra s odstupem času schopno věcně danou problematiku posoudit. K tomu ministr vnitra konstatuje, že si je obtížnosti věcného posouzení dané otázky vědom. Ministr vnitra se ztotožňuje s konstatováním Vrchního soudu v Olomouci, který při vracení spisového materiálu Ministerstvu vnitra ve svém přípisu ze dne 8. prosince 2005 konstatoval, že „jde o složitou problematiku ztíženou řadou historických pramenů často i odporujících“. Toto konstatování skutečnosti však nijak správní úřady nezprošťuje jejich kompetence v dané věci rozhodnout, obdobně jako věcná složitost není důvodem pro nedořešení otázek restitučních ze strany soudů. Ohledně zodpovězení třetí klíčové otázky je pak třeba hlubšího rozboru. Ministr vnitra se pak dále v odůvodnění svého rozhodnutí zabývá splněním podmínek, které jsou třeba k zachování československého státního občanství osob německé a maďarské národnosti podle ústavního dekretu.

Ministr vnitra se rovněž zabýval všemi navrženými důkazy a svědeckými výpověďmi např. L. J., MUDr. A. K., O. R., JUDr. M. Ž., L. S., Z. D., MUDr. Sch., F B.. Ohledně

výpovědí L. S., Z. D., MUDr. Sch. a F. B. uvedl, že tyto patrně nebyly nikdy učiněny, nicméně jmenovaní byli jako případní svědkové zmiňováni advokátem H. S.-R. JUDr. K. starším. Ke všem v odůvodnění rozhodnutí popsaným učiněným svědectvím považuje ministr vnitra především za důležité uvést, že jde jen v malém počtu případů o svědectví o věcech, jejichž účastníky byli přímo svědci, většinou jde o svědectví z doslechu, v několika případech je zjevné, že svědci potvrzují to, co jim vyprávěl přímo H. S.-R.. Z výpovědí je také patrné, že byly v převážné míře sepsány přímo advokátem K. - to plyne z nápadně se opakujících formulací - typicky "zuřivý renegát". Tím však ministr vnitra nijak nehodlá snižovat hodnotu výpovědí o přímé zkušenosti toho kterého svědka. Ze svědectví vyplývá, že si H. S.-R. svědci vážili. Ministr vnitra se rovněž vyjádřil k opisu prohlášení M. Č. z 10.10.1947 i k osobě K. B., kde ministr zdůraznil, že B. byl příbuzným H. S.-R. a jeho jmenování plnomocníkem samo o sobě podle ministra vnitra nemůže svědčit o preferování české správy, pravděpodobnějším důvodem podle ministra vnitra je pak právě příbuzenství. Ministr vnitra dále uvedl, že spisový materiál obsahuje určité materiály nasvědčující o opaku toho, co tvrdí ve svých potvrzeních a osvědčeních uvedení svědkové. Pokud šlo o členství H. S.-R. v německých organizacích-NSRKB, DAF a BDO, kde argumentuje právní zástupce žadatelů tím, že členství v nich vznikalo osobám německé státní příslušnosti automaticky dle tehdejších předpisů, konstatuje ministr vnitra, že tato skutečnost, nemohla nikomu zabránit, aby se činnosti těchto organizací neúčastnil nebo i z nich vystoupil, což však H. S.-R. ani nikdo z jeho rodiny neučinil. Ve spise se nachází i čestné prohlášení paní K., vnučky první manželky MUDr. K. ze dne 16.9.2005 o tom, že v rodině se nikdy nehovořilo o tom, že by pan K. měl být v odboji. Toto ovšem nepovažuje ministr vnitra za zpochybnění účasti MUDr. K. na odboji, když samotná skutečnost, že se o bývalém manželovi babičky svědkyně v rodině nehovořilo, nic neprokazuje. Dále je však ve spise založen přípis Českého svazu bojovníků za svobodu, okresního výboru Blansko - Boskovice, ze dne 21. září 2005, podepsaný jeho místopředsedou, Mgr. K. K., kde se konstatuje za všechny základní organizace v okrese, že "není znám ani jeden případ, kdy by H. S.-R. nebo jeho rodina pomohli někomu z těch nebo jejich rodinám, kteří byli popraveni, pronásledováni nebo vězněni". Český svaz bojovníků za svobodu, okresní výbor Blansko - Boskovice, zároveň v dopise protestuje proti rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 29. června 2005 s tím, že H. S.-R. za protektorátu ve vedoucích funkcích zaměstnával jen samé říšské Němce a nacisty, nikdy nevystoupil jako antifašista a také se nikdy nezúčastnil boje proti německé okupaci a okupantům. Dále je ve spise založeno čestné prohlášení dcery odbojáře E. Ř., který zemřel v Mauthausenu, paní J. D., ze dne 27. září 2005, kde jmenovaná prohlašuje, že její matka o odbojové činnosti otce často vyprávěla, a proto dotyčná může prohlásit, že nikdy nedostali žádnou podporu od rodiny S. a ani jméno MUDr. K. matka nikdy nezmiňovala. Konečně čestné prohlášení pana K. K. ze dne 3. října 2005 obsahuje tvrzení, že pan K. není evidován v žádném ze seznamů odbojářů, přičemž toto pan K. prohlašuje jako člen okresního výboru Českého svazu bojovníků za svobodu.

Na základě uvedeného ministr vnitra konstatoval, že důkazy uvedené žadateli a jejich právním zástupcem vzhledem k jejich obsahu sice nelze považovat za důkaz věrnosti Československé republiky ze strany H. S.-R., avšak s ohledem na to, že neexistuje ani jednoznačný důkaz toho, že se žadatel proti Československé republice provinil konkrétním činem, je vycházeno z toho, že nebyl prokázán ani opak.

Ministr vnitra v podrobném odůvodnění svého rozhodnutí rovněž uvedl, že jsou ve spise založena potvrzení o tom, že H. S.-R. umožnil vyměnění dobrého šatstva určeného do sbírky pro německý červený kříž za špatné šaty českých lidí od J. F., J. K., J. J., M. V., M. Š., J.V., J. K. a L. J.. Vzhledem již k tomu, že negativní skutečnosti nelze prokázat a s ohledem na to, že v případě pana H. S.-R. nebylo zjištěno, že by se někdy v konkrétním případě provinil proti českému nebo slovenskému národu konkrétním skutkem, ministr vnitra

konstatoval, že danou podmínku neprovinění se českému a slovenskému národu H. S.-R. splňuje.

Ohledně činné účasti H. S.-R. na boji za osvobození Československé republiky ministr vnitra konstatoval, že účast H. S.-R. v bojích, které probíhaly na Slovensku v roce 1919 je nesporná, nicméně není činnou účastí v boji proti německým okupantům, o které pojednává ústavní dekret č. 33. Ministr vnitra upozornil na skutečnost, že nebylo dosud prokázáno, že H. S.-R. vyvíjel jiné počiny, jejichž účelem bylo usnadnit bojovou činnost těch, kteří s okupantem zápolili. Rovněž pak se ministr vyjádřil k výpovědi hajného K., o které se právní zástupce žalobců poprvé zmínil až v ústavní stížnosti. Ohledně namítaného případu B. M. shledal ministr vnitra zjevné rozdíly mezi oběma případy a to, že pan M. po dosazení nucené německé správy do podniku, který vedl, raději odešel do zaměstnaneckého poměru, než aby svým jménem poskytoval jednání nuceného správce záštitu; po dobu 5 měsíců ukrýval skupinu šesti ruských partyzánů, což bylo jasně prokázáno svědeckými výpověďmi, dle výpovědí rovněž poskytl zbraně a střelivo odbojové skupině, v odboji byly i dvě děti pana M.; jeho dcera E. odmítla chodit do BDM, organizace, kde jí členství "povinně vzniklo" a v neposlední řadě v případě M. existuje jednohlasně schválený návrh protifašistického výboru, který v roce 1946 jeho žádost o zachování státního občanství československého projednával, aby tato žádost byla vyřízena kladně. Ministr vnitra také uvedl, že podle výpovědi JUDr. M. Ž. poskytl H. S.-R. v roce 1938 prostor československému důstojnictvu k ostrostřelbě, ten samý H. S.-R. poskytl prostory německému Wehrmachtu k cvičení jeho tělesné zdatnosti v době okupace, což lze doložit čestným prohlášením paní F. ze dne 25. října 2005, které koresponduje s dopisem podepsaným A. W. ze dne 20. května 1941, ve kterém sděluje, že kníže H. S.-R. přenechal prostory blanského zámku v současné době užívané MUDr. K. I. jako blanský zámecký park od 1. května 1941 do odvolání okresnímu vedení BDO Brno, a to za podmínek uvedených v přípisu ze dne 28. dubna 1941, čj. 479/41-W/W, zaslanému okresnímu vedení BDO Brno.

Rovněž pak ministr vnitra konstatoval existenci rozhodnutí správního soudu ze dne 18.5.1951, kterým byla zamítnuta stížnost na rozhodnutí Zemského národního výboru v Brně ze dne 6.11.1945 a ze dne 16.9.1947 o konfiskaci zemědělského majetku, ze kterého vyplývá, že H. S.-R. byla zamítnuta žádost o povolení výjimky z konfiskace tohoto majetku, neboť se aktivně neúčastnil boje za zachování celistvosti a osvobození Československé republiky. Ministr vnitra tedy konstatoval, že podmínka činné účasti v boji za osvobození Československé republiky H. S.-R. nesplňoval. Ani tvrzení, že H. S.-R. trpěl pod nacistickým nebo fašistickým terorem, podle ministra vnitra ze spisového materiálu nevyplývá. Spis naopak obsahuje skutečnosti nasvědčující opaku a to, že byl veden jako člen německých organizací Nazionalistische Reichkrieg Bund (NSRKB) Kreigerkameradschaft, Deutsche Arbeitsfront (DAF) a Bund Deutscher Osten (BDO), jeho děti byly členy Hitlerjugend, nebyl mu zabaven majetek, nebyl vystěhován, jeho rodina nebyla persekuována, jeho manželka obdržela Mutterkreuz, jeho děti H. a M. byly členy Hitlerjugend a osoby, které v dané věci poskytovaly svědectví, se shodují v tom, že měl velký vliv, neboť si mohl dovolit je chránit a intervenovat za ně (viz svědectví katechety P.), ačkoliv v době, kdy toto činil byly za obdobné jednání ukládány přísné tresty. Rodina si mohla dovolit i přes právním zástupcem několikrát zmiňovanou nelibost ze strany Němců ponechat si pro děti českou vychovatelku (viz svědectví M. V.). Špatný zdravotní stav H. S.-R. pak rovněž není prokazatelně důsledkem událostí za okupace, když ze svědecké výpovědi V. R. ze dne 1. září 1945 - muže, který byl v r. 1919 zařazen do autokolony č. II, které H. S.-R. velel, vyplývá, že již o Vánocích v roce 1919 musel H. S.-R. patrně "pro svou churavost" odejít z vojenské služby. Ministr vnitra v této souvislosti poukázal opětovně na dobový judikát Nejvyššího správního soudu (Boh. A 1535/47) a konstatoval, že nepříjemné situace, kterým musel H. S.-R. čelit v období okupace nelze považovat za zvýšenou míru utrpení, kterou je jako důsledek zvýšeného útisku možno

klást na roveň činné účasti v boji ve smyslu uvedeného judikátu. Závěrem ministr vnitra konstatoval, že nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly změnu nebo zrušení rozkladem napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Ministr vnitra se domnívá, že Ministerstvo vnitra dostalo své povinnosti zjistit v řízení skutečný stav věci.

Městský soud v Praze konstatuje, že správní spis kromě výše uvedených rozhodnutí, žádosti H. S.-R. o vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33/1945 Sb., případně in eventum o zjištění zachování československého státního občanství podle § 2 odst. 1 téhož dekretu a opisů ze dne 27.3.1946 a 7.8.1946 osvědčení ONV v Boskovicích ze dne 20.3.1946 obsahuje také osvědčení ze dne 29.7.1939 o přijetí H. S.-R. za člena Národního souručenství, svědectví rady osob o chování H. S.-R. za okupace – především učitelky M. V., L. J., MUDr. A. K., JUDr. M. Ž., J. K., J. V., J. K., A. P., JUDr. P. K., K. B., Z. D., O. R., L. S., MUDr. K. Sch., F. B. a hajného K., M. Č.. Správní spis byl doplněn o spisovou dokumentaci uloženou v archivu Krajského úřadu Jihomoravského kraje, o spisovou dokumentaci Národního archivu, Moravského zemského archivu v Brně, Státního okresního archivu Blansko, materiály zaslané městem Blansko.

V posuzované věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:

Podle ustanovení § 1 odst. 1 ústavního dekretu českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské, kteří podle předpisů cizí okupační moci nabyli státní příslušnosti německé nebo maďarské, pozbyli dnem nabytí takové státní příslušnosti československého státního občanství.

Podle ustanovení § 1 odst. 4 ústavního dekretu Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v této době přihlásili za Němce nebo Maďary, jsou donuceni nátlakem nebo okolnostmi zvláštního zřetele hodnými, neposuzují se podle tohoto dekretu jako Němci nebo Maďaři, schválí-li krajský národní výbor osvědčení o národní spolehlivosti, které vydá příslušný okresní národní výbor (okresní správní komise) po přezkoumání uvedených skutečností.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 ústavního dekretu osobám, spadajícím pod ustanovení § 1, které prokáží, že zůstaly věrné Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, zachovává se československé státní občanství.

Podle ustanovení § 2 odst. 2 ústavního dekretu žádost o zjištění, že československé státní občanství zachovává, lze podat do šesti měsíců od počátku účinnosti tohoto dekretu u místně příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise), anebo bydlí-li žadatel v cizině, u zastupitelského úřadu. Rozhoduje o ní krajský národní výbor na návrh okresního národního výboru. Tyto osoby jest až do vyřízení žádosti považovati za československé státní občany, vydal-li jim okresní národní výbor (okresní správní komise) nebo zastupitelský úřad osvědčení o okolnostech, uvedených v předchozím odstavci.

Soud posoudil věc takto:

Základním východiskem pro posouzení důvodnosti žaloby o tvrzené nezákonnosti napadeného rozhodnutí jsou závěry, k nimž dospěl Ústavní soud ve svém nálezu I. ÚS 98/04, jednak proto, že jím byl vázán správní orgán, a jednak proto, že jím je vázán konec konců i soud, neboť konstatoval-li Ústavní soud o určitém postupu správního orgánu rozpor s Ústavou, pak soud nemůže takovou skutečnost opomenout, neboť by sám jednal v rozporu s Ústavou. I přesto však platí, že závěrem Ústavního soudu není správní orgán, resp. soud vázán absolutně a to např. tehdy, dojde-li ke změně právní úpravy či ke změně zjištění skutkového stavu. Zrušil-li výše uvedeným nálezem Ústavní soud všechna rozhodnutí správního orgánu, vrátila se věc zpět do stádia řízení v I. instanci a správní orgán tak byl povinen se věcí znovu zabývat, tedy i včetně dokazování.

V daném případě spornou otázkou je skutečnost, zda H. S.-R. bylo zachováno československé státní občanství ve smyslu příslušných ustanovení ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1995 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské. Nesporným pak zůstává fakt, že H. S.-R. požádal dne 5.10.1945 o vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu „in eventum“ o vydání osvědčení o zachování státního občanství podle § 2 ústavního dekretu, a to prostřednictvím svého advokáta JUDr. P. K.. Rovněž nespornou skutečností je, že žadatel H. S.-R. dne xxx zemřel. Žádosti o vydání osvědčení o národní spolehlivosti (§ 1 odst. 4 ústavního dekretu) nebylo ONV v Boskovicích vyhověno (rozhodnutí ze dne 23.3.1946), nicméně o podaném odvolání nebylo rozhodnuto, když pozůstalá manželka H. S.-R. dne 18.8.1952 prohlásila, že netrvá na projednání odvolání. Ve druhém alternativně podaném návrhu, tedy žádosti H. S.-R., jako Němce, o zachování československého státního občanství, H. S.-R. argumentoval tím, že je Němcem, který zůstal věrný Československé republice, nikdy se neprovinil proti národům českému a slovenskému, činně se zúčastnil boje za osvobození republiky a trpěl pod nacistickým nebo fašistickým terorem (§ 2 odst. 1 ústavního dekretu). Dne 20.3.1946 bylo podle žalobci předložených dochovaných kopií vydáno H. S.-R. prozatímní osvědčení, tzv. osvědčení typu B. Jak vyplývá z výše uvedeného ust. § 2 odst. 2 ústavního dekretu, takovéto rozhodnutí předběžné povahy (jak i Ústavní soud ve svém nálezu I.ÚS 98/04 konstatoval), bylo potvrzováno, s konečnou pravomocí, krajským národním výborem. Jinak řečeno, ústavní dekret (§ 2 odst. 2) stanovil, že o žádosti rozhoduje krajský národní výbor na návrh okresního národního výboru. V daném případě však k takovému rozhodnutí nikdy nedošlo. Jak bylo i Ústavním soudem v jeho nálezu I.ÚS 98/04 uvedeno, „aplikace dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., na v minulosti již proběhlá jednání a skutečnosti, nejde-li ovšem o použití konstitutivního charakteru, je v souladu s ústavní zásadou zákazu retroaktivity, a není proto v rozporu s ústavním pořádkem České republiky ani mezinárodními závazky České republiky.“ Z uvedeného je tedy zcela nepochybné, že v případě H. S.-R. bude postupováno podle příslušných ustanovení ústavního dekretu, který na daný případ přímo dopadá. Oba správní orgány pak dle příslušných ustanovení ústavního dekretu správně postupovaly.

Městský soud v Praze na základě uvedeného se neztotožnil s námitkou žalobců, že Ministerstvo vnitra, resp. ministr vnitra, se ve svém rozhodnutí zásadním způsobem odchýlil od závěrů obsažených v nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 98/04 ze dne 29.6.2005, tento nálezn, resp. jeho závěry, absolutně nerespektuje a nepřipustným způsobem tento nálezn obchází, a shledal tuto námitku nedůvodnou.

Za zmatečnou pak má soud druhou námitku žalobců, když tito namítají, že ministr vnitra se dopustil omylu již na straně 2 napadeného rozhodnutí, kde se uvádí, že dne 2.8.1945 bylo H. S. vydáno dle dekretu č. 33/1945 Sb. prozatímní osvědčení typu B a jest ho až do vyřízení žádosti třeba považovati za čs. státního občana. Podle žalobců toto předběžné rozhodnutí bylo vydáno 18 dnů po smrti jmenovaného a o dokončení řízení o této žádosti ze dne 5.10.1945 jeho potomci nepožádali. Zde soud musí upozornit na skutečnost, že druhá strana napadeného rozhodnutí uvedené neobsahuje, nicméně z rozhodnutí obou správních orgánů je zcela nepochybné, že prozatímní osvědčení typu B bylo H. S.-R., který zemřel xxx, vydáno dne 20.3.1946, tedy až po jeho smrti.

Třetí námitka se pak týká části konstatační, kdy v rámci popisu průběhu řízení ministr vnitra konstatoval, že Pozemkový úřad Blansko, u kterého uplatnili potomci H. S. restituční nárok na vydání nemovitého majetku podle zákona č. 229/1991 Sb., se dne 3.10.2001 obrátil na bývalý Okresní úřad Blansko se žádostí o zjištění státního občanství jmenovaného. Ministr vnitra však podle žalobců neuvedl, že na Okresní úřad v Blansku se Pozemkový úřad obrátil již dříve – viz dopis Okresního úřadu Blansko ze dne 18.5.1998, ze kterého jednoznačně vyplynulo, že vydané prozatímní osvědčení typu B je dostačující podklad pro aplikaci restitučních zákonů. K této námitce soud uvádí, že předmětný dopis Okresního úřadu Blansko není meritorním rozhodnutím a v dané věci ani neřeší otázku státního občanství.

Ke čtvrté námitce žalobců ohledně mylné odvolávky ministra vnitra na nálezu Ústavního soudu IV. ÚS 114/96, který údajně podchycuje shodný případ s případem H. S.-R., soud konstatuje, že uvedení citovaného nálezu Ústavního soudu se v napadeném rozhodnutí nachází opět pouze v konstatační části v souvislosti s rekapitulací průběhu celého řízení v předmětné věci, tedy toho, kdy ministr vnitra uvádí i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27.11.2003 č.j. 6 A 90/2002-82, kterým byla zamítnuta žaloba žalobců proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 11.6.2002 č.j. VS-150/RK/3-2002, kde se Nejvyšší správní soud věcně ztotožnil s argumentací uvedenou v rozhodnutí jak Ministerstva vnitra, tak ministra vnitra a vyslovil názor, že nálezu Ústavního soudu IV. ÚS 114/96 podchycuje skutkově shodný případ s případem H. S.-R. a tím potvrdil příslušnost Ministerstva vnitra k dokončení správního řízení ve věci.

Ani pátou námitku žalobců neshledal soud důvodnou. Soud má za to, že Ústavní soud vydal argumentační vodítko pro další postup v dané věci, ovšem pouze v obecné rovině, nijak tedy žalovaného nezavázal k vydání rozhodnutí s konkrétním výrokem a postupem. Změna důkazní situace nebyla provedena nezákonně. Správní orgán dle názoru soudu nikterak nepochybil, když doplnil předmětné řízení o shora již uvedené materiály, které odhalily v řadě případů často nesprávný postup ONV v Boskovicích, jehož důsledkem bylo, že doklady podle § 2 ústavního dekretu byly vydávány často i osobám, které nedoložily skutečnosti vyžadované ústavním dekretem pro zachování československého státního občanství. Náprava (odebrání osvědčení) byla zjednána až na základě podnětu nadřízeného orgánu, tj. Zemského národního výboru v Brně. Předmětný spisový materiál tak dokresluje danou dobu a vypovídá o tom, jakým způsobem bylo postupováno ONV v Boskovicích v roce 1946 při vyřizování žádostí o zachování československého státního občanství a vydávání osvědčení podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu.

Rovněž pak šestá námitka žalobců je nedůvodná, když z celého správního řízení a i z obou správních rozhodnutí je pak zcela zřejmé, že správní orgány se všemi žalobci předloženými důkazy pečlivě zabývaly a tyto hodnotily podle své úvahy a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, tedy v souladu s ust. § 34 odst. 5

správního řádu. Hodnoceno v obou správních rozhodnutích bylo jak poskytnutí pozemků zdarma v roce 1938 pro cvičení v ostrostřelbě pro odbočku československého důstojnictva, k tomu prvostupňový správní orgán uvedl, že tato skutečnost vyplývá ze svědectví JUDr. Ž. ze dne 31.10.1945, nicméně jde o ojedinělý důkaz, který nemůže převážit nad výše uvedenými skutečnostmi o chování H. S.-R. v následujících letech, které dokládají, že věrnost Československé republice nezachoval. Ministr vnitra pak toto odůvodnění prvostupňového správního orgánu doplnil o to, že ten samý H. S.-R. poskytl prostory německému Wehrmachtu ke cvičení jeho tělesné zdatnosti v době okupace, což lze doložit čestným prohlášením paní F. ze dne 25.10.2005, které koresponduje s dopisem podepsaným A. W. ze dne 20.5.1941, ve kterém sděluje, že kníže H. S.-R. přenechal prostory blanského zámku od 1.5.1941 do odvolání okresnímu vedení BDO Brno. Oba správní orgány se pak ve svých rozhodnutích vypořádaly mimo jiné i s ostatními skutečnostmi, tj. s poskytnutím materiální podpory rodinám, s poskytnutím úkrytu MUDr. A. K., jakož i se svědectvím učitelky M. V., svědeckými výpověďmi L. J., O. R., JUDr. M. Ž., L. S., Z. D., MUDr. K. Sch., F. B., hajného K., se špatným zdravotním stavem H. S.-R.. I jeho účast v bojích proti maďarské intervenci na Slovensku v roce 1919 byla brána správními orgány v potaz. Správní orgány se rovněž podrobně zabývaly důkazem o vstupu H. S.-R. do Národního souručenství. Není tedy pravdou, že by k důkazům, které žalobci předložili, nebylo přihlédnuto.

K případu zachování občanství B. M. (rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 19.7.2001) ministr vnitra v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že každá žádost podle ústavního dekretu č. 33 je posuzována individuálně. Obecně však lze říci, že v dekretálních věcech, v řízení dle § 2 ústavního dekretu č. 33, se hodnotí, zda žadatel splňuje podmínky v tomto ustanovení vyžadované, aniž by se porovnávalo, zda jiný žadatel jim dostal ve větším nebo menším poměru. Bylo-li v případě M. dokázáno, aniž by to bylo kýmkoliv zpochybněno, že žadatel dodával municí odbojové skupině, pak ministr vnitra neshledává v daném případě žádný logický lapsus v závěru, že takový žadatel splňoval podmínku činné účasti v boji za osvobození Československa. Zároveň je ministr vnitra v této souvislosti nucen vyslovit názor, že v tomto ohledu neshledává žádný počín srovnatelný s počinem pana M. u H. S.-R.. Ministr vnitra konstatuje, že po prostudování spisu v kauze M. shledal tyto zjevné rozdíly - pan M. po dosazení nucené německé správy do podniku, který vedl, raději odešel do zaměstnaneckého poměru, než aby svým jménem poskytoval jednání nuceného správce záštitu; po dobu 5 měsíců ukrýval skupinu šesti ruských partyzánů, což bylo jasně prokázáno svědeckými výpověďmi, dle výpovědí rovněž poskytl zbraně a střelivo odbojové skupině, v odboji byly i dvě děti pana M.; jeho dcera E. odmítla chodit do BDM, organizace, kde jí členství "povinně vzniklo" a v neposlední řadě v případě M. existuje jednohlasně schválený návrh protifašistického výboru, který v roce 1946 jeho žádost o zachování státního občanství československého projednával, aby tato žádost byla vyřízena kladně. Naopak H. S.-R. pod nacistickým ani fašistickým terorem netrpěl. Spis obsahuje několik skutečností, které nasvědčují pravému opaku - byl veden jako člen německých organizací Nazionalistische Reichkrieg Bund (NSRKB) Kreigerkameradschaft, Deutsche Arbeitsfront (DAF) a Bund Deutscher Osten (BDO), jeho děti byly členy Hitlerjugend, nebyl mu zabaven majetek, nebyl vystěhován, jeho rodina nebyla persekuována, jeho manželka obdržela Mutterkreuz, jeho děti H. a M. byly členy Hitlerjugend a osoby, které v dané věci poskytovaly svědectví, se shodují v tom, že měl velký vliv, neboť si mohl dovolit je chránit a intervenovat za ně (viz svědectví katechety P.), ačkoliv v době, kdy toto činil byly za obdobné jednání ukládány přísné tresty. Rodina si mohla dovolit i přes právním zástupcem několikrát zmiňovanou nelibost ze strany Němců ponechat si pro děti českou vychovatelku (viz svědectví M. V.). Špatný zdravotní stav H. S.-R. pak rovněž není prokazatelně důsledkem událostí za okupace, když ze svědecké výpovědi V. R. ze dne 1. září 1945, který byl v r. 1919 zařazen do autokolony č. II, které H. S.-R. velel, vyplývá, že již o Vánocích v roce 1919 musel H. S.-R. patrně "pro svou

churavost" odejít z vojenské služby. Ministr vnitra v této souvislosti poukazuje opětovně na dobový judikát Nejvyššího správního soudu (Boh. A 1535/47) a je nucen konstatovat, že nepříjemné situace, kterým musel H. S.-R. čelit v období okupace nelze považovat za zvýšenou míru utrpení, kterou je jako důsledek zvýšeného útisku možno klást na roveň činné účasti v boji ve smyslu uvedeného judikátu. Z uvedeného je dle názoru soudu zřejmé, že oba případy, tedy případ H. S.-R. a případ B. M. nejsou vůbec totožné, ba ani podobné a případný poukaz na to, není v dané věci relevantní. Soud má proto i sedmou námitku žalobců za nedůvodnou.

Za pravdu žalobcům musí dát soud v tom, že v předmětném spise se nenachází přihláška ke členství v německých organizacích napojených na NSDAP iniciovaná H. S.-R.. Nicméně, jak uvedl i ministr vnitra, ve spisovém materiálu jsou zařazeny seznamy, ve kterých je H. S.-R. veden jako člen německých organizací Nazionalistische Reichkrieg Bund (NSRKB) - Kreigerkameradschaft (od 1.10.1940), Deutsche Arbeitsfront (DAF) - od 1.1.1940, a Bund Deutscher Osten (BDO) - od 1.1.1943. V dobovém výkladu Ministerstva vnitra k § 2 a § 3 ústavního dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb. (č.j. Z/II-31366-45 ze dne 16.1.1946) je pak DAF definována jako svaz přidružený ke straně NSDAP, a BDO jako agresivní, nebezpečná a výbojná organizace namířená proti českému národu, rovněž úzce napojená na NSDAP. Jejím cílem bylo vzbudit silnější zájem německého národa o otázky německého východu a usměrnit jeho bojové cíle směrem k východu. Na členství H. S.-R. v těchto organizacích poukázalo i bezpečnostní oddělení MNV v Rájci nad Svitavou podepsané pět členy a adresované ONV v Boskovicích ze dne 31.10.1945 (předmětný přípis je ve spise založen pod č. 62 a mj. obsahuje i údaj o tom, že v BDO H. S.-R. platil členské příspěvky; dále vyjmenovává některé členy rodiny H. S.-R. a uvádí, ve kterých německých organizacích byli vedeni oni). V tomto přípise je upozorněno i na možné členství jmenovaného přímo v NSDAP, protože jméno H. S.-R. prochází seznamem organizačního plánu NSDAP (Block Raitz).

Pokud se pak týká úvah o politickém pozadí předmětné věci, které žalobci ve své žalobě namítali, soud má za to, že ty jsou ryze spekulativní, přičemž lze i poukázat na skutečnost, že ve věci rozhodl jiný ministr, tedy jiný politik, navíc z opoziční strany.

V neposlední řadě soud dodává, že není třetí instancí ve správním řízení, ani není nadán pravomocí revizní či apelační a tudíž není oprávněn nahrazovat rozhodnutí správního orgánu, ale není ani oprávněn přezkoumávat toto rozhodnutí širěji, než v rozsahu žalobních námitek, uplatněných ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 s.ř.s.). Takovou je pak v daném případě žaloba doručená soudu dne 14.11.2006. K námitkám uplatněným po lhůtě pro podání žaloby (§ 71 s.ř.s.) nemohl soud tedy přihlídnout.

Vzhledem k uvedenému má Městský soud v Praze za to, že se správní orgány v dané věci řádně zhostily své povinnosti zjistit skutečný stav věci, shromážděn byl rozsáhlý důkazní materiál, z něhož správní orgány vyvodily pro danou věc správné závěry, když porovnáním všech důkazů dospěly k závěru, že H. S.-R. nesplňuje podmínky pro zachování československého státního občanství stanovené v § 2 odst. 1 ústavního dekretu, a proto nelze jeho žádosti podané dne 5.10.1945 o zjištění, že se mu československé státní občanství zachovává, vyhovět. Žalovaný se pak rovněž náležitým způsobem vypořádal s námitkami žalobců, které uplatnili v průběhu správního řízení a s tímto odůvodněním se soud ztotožňuje.

Na základě skutečnosti, že předmětná věc byla správními orgány po stránce skutkové i právní správně posouzena, soud podanou žalobu dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobci neměli ve věci úspěch, proto jim soud nepřiznal náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s řízením u soudu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě do dvou týdnů po doručení tohoto rozsudku. Kasační stížnost se podává u Městského soudu v Praze, rozhodovat o ní přísluší Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Praze dne 19. června 2008

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Helena Bartoňová